

## Spørgsmål af generel/politisk karakter

Emne	Problemstilling	Miljøministeriets bemærkninger
Grøn vækst	Hvad er den politiske ramme for gennemførelsen af vand- og naturplanerne.	<p>I april 2009 offentliggjorde regeringen sin ramme - for gennemførelsen af bl.a. vandplanerne – kaldet Grøn Vækst, som der efterfølgende blev.</p> <p>”Et vandmiljø af god kvalitet” beskriver Grøn Vækst udspillet på vandmiljøområdet. Den kan (sammen med en række andre faktaark om Grøn Vækst) findes på:</p> <p><a href="http://www.fvm.dk/Fakta_om_Grøn_Vækst.aspx?ID=41803#">http://www.fvm.dk/Fakta_om_Grøn_Vækst.aspx?ID=41803#</a></p> <p>I juni 2009 blev der indgået en politisk aftale om Grøn Vækst, som kan findes på: <a href="http://www.oem.dk/sw25655.asp">http://www.oem.dk/sw25655.asp</a></p>
Grundlag for vurdering af indsatsbehovet.	Hvilke vurderinger af indsatsbehovet i vandmiljøet ligger til grund for vandplanernes målopfyldelse.	<p>De danske fjorde og kystvande kan med udgangspunkt i den viden, som foreligger, opdeles i tre kategorier – V1, V2 og V3-områder.</p> <p>Beregningerne af indsatsbehovet i de tre kategorier er gennemført for de konkrete kystvande og er baseret på overvågningsdata og beregningsmodeller, og resultaterne er behæftet med betydelig usikkerhed. For fjorde og lukkede kystvande (V1+V2-områderne) kan indsatsbehovet efter fradrag af usikkerheder og tekniske korrektioner opgøres til ca. 17.000 tons.</p> <p>For belastningen til de åbne kystvande (V3-områderne) mangler der for det første viden om den positive effekt den kommende indsats for fjordene vil få for de åbne kystvande. For det anden har vi ikke tilstrækkelig viden om, hvor stor betydning den grænseoverskridende og atmosfæriske belastning har i relation til opfyldelse af miljømålene. I disse områder har regeringen i lyset af usikkerhederne valgt at gennemføre en generel indsats under Grøn</p>

		<p>Vækst, som giver en reduktion på ca. 2.000 tons, og som vurderes sammen med indsatsen i fjordene og den grænseoverskridende og atmosfæriske belastning at ville forbedre forholdene betydeligt.</p> <p>Det samlede indsatsbehov i første planperiode kan på denne baggrund opgøres til en reduktion af udledningen af kvælstof med ca. 19.000 tons. Forud for vandrammedirektivets 2. planperiode vurderes derfor - når det nye videngrundlag er til stede - om der er behov for yderligere indsats.</p>
Vandplanernes binding for kommunernes administration	Hvor bindene er planerne for kommunernes administration, herunder valg og placering af virkemidler m.v.	<p>Kommuner, regionsråd og statslige myndigheder er bundet af vandplanen ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen, jf. § 3 i miljømålsloven.</p> <p>For hovedparten af de landbrugsrelaterede virkemidler forventes foretaget en revision af udvalgte love og bekendtgørelser i relation til implementering af Grøn Vækst, og disse vil derefter naturligvis være bindende.</p> <p>For indsatsen over for punktkilder, vandløbs- og sørestaurering, samt indvinding af grundvand indledes en kvalificering af indsatsen i dialog med bl.a. kommunerne gennem forhøringen og selve høringen.</p>
Virkemidler	Hvilke virkemidler tages i anvendelse for at nå planernes mål – og hvad er deres effekt?	<p>I forbindelse med forhøringen er udgivet et katalog over de anvendte virkemidler i indsatsprogrammerne. I kataloget er effekterne beskrevet – se overskriften: "virkemiddelkatalog".</p> <p>I forhøringen forventes indsatsen i forbindelse med punktkilder, vandløb og indvinding at blive kvalificeret, herunder forventes det drøftet, hvilke tiltag, der skal sikre målopfyldelse.</p> <p>På landbrugssiden forventes de generelle virkemidler, at blive implementeret ved statslige justeringer af love og bekendtgørelser.</p> <p>Endvidere vil bl.a. vådområder til fjernelse af N og ådale til fjernelse af P ifølge Grøn Vækst udspillet blive virkemidler. Der er indgået aftale med Kommunernes Landsforening om etableringen af</p>

		<p>vådområder og P-ådale, som fastlagt i vandplanerne. Aftalen indebærer, at kommunerne starter indsatsen i 2010. Kommunerne skal sammen vælge de konkrete projekter i de enkelte oplande. Projekterne skal godkendes af Skov- og Naturstyrelsen.</p> <p>Kommunerne har herudover mulighed for at igangsætte projekter for egne midler, og medregne effekten heraf i deres næringsstof reduktionsforpligtelser.</p>
Omsættelige kvælstofkvoter	Hvordan implementeres de omsættelige kvoter	En ny kvælstof regulering påtænkes at træde i kraft senest den 1. januar 2012. Inden da skal den samlede effekt af indsatser og deres bidrag til den forventede reduktion af kvælstofudledningen vurderes med henblik på at fastsætte, hvor meget yderligere en kvoteregulering skal bidrage med.
For nogle søer er det ikke muligt at finde nok omkostningseffektive virkemidler til at nå målet	For nogle søer er det ikke muligt at nå målopfyldelse i 2015 med de virkemidler der er til rådighed.	<p>I nogle oplande til søer findes der ikke tilstrækkelige omkostningseffektive virkemidler til at nedbringe den eksterne belastning tilstrækkeligt til, at der kan opnås målopfyldelse.</p> <p>Frem til næste vandplan vil muligheden for yderligere tekniske virkemidler, som kan reducere fosfortilførslen til søerne yderligere, blive undersøgt. I disse vandområder er anvendt undtagelsesbestemmelser.</p>
Lovhjemmel – praktisk gennemførlighed	Er den nuværende lovgivning anvendelig og tilstrækkelig, og i hvilket omfang foretages justeringer.	I forbindelse med gennemførelsen af Grøn Vækst vil der blive fremsat lovforslag, som gennemfører de manglende retsregler, således at det tilstrækkelige hjemmelsgrundlag er til stede når vandplanerne skal gennemføres. Det gælder ikke blot generelle regler, men også konkrete regler, så kommunerne kan udstede konkrete afgørelser til gennemførelse af de initiativer kommunerne er ansvarlig for.
Finansiering	Hvordan forventes planerne finansieret, herunder kompensation til lodsejere.	<p>I Grøn Vækst er lagt op til</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kompensation i forbindelse med 10 meter randzoner langs vandløb.</li> <li>- etablering af vådområder og P-ådale sker ved frivillige ordninger, men med tilskud.</li> <li>- kompensation for påvirkede arealer som følge af ændret</li> </ul>

		<p>vandløbsvedligeholdelse, når den ændrede vedligeholdelse ikke kan gennemføres indenfor eksisterende regulativ og medfører tab.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kompensation af eventuelle tab ved vandløbsrestaurering og fjernelse af spærringer.</li> </ul>
Koordinering af Vand og Natur	Hvordan er koordineringen mellem Vand- og Natura 2000-planer foretaget, herunder indregning af synergieffekt.	<p>I Grøn Vækst er hensynet til såvel Natura 2000 områder og vandområder indarbejdet i det samlede indsatsprogram. Nogle virkemidler, f.eks. bræmmer langs vandløb og søer, forventes at bidrage til at nå målene for såvel Natura 2000 områder som vandområder.</p> <p>I de enkelte vandplaner er foretaget en overordnet vurdering af, om indsatsplanerne indbyrdes stemmer overens og om der opnås synergi.</p> <p>I forbindelse med forhøringen kan det yderligere drøftes, om der kan opnås bedre synergi ved at indarbejde særlige hensyn i konkrete områder.</p>
Overvågningsprogram	Hvordan sikres tilstrækkelig viden til en effektvurdering af planerne og senere opfølgning og justering af planerne.	<p>Staten er ansvarlig for, at der er tilstrækkelig viden til, at de påvirkninger, som fokuseres med planerne, er tilstrækkeligt underbyggede, og at de virkemidler, som anbefales, kan håndtere disse.</p> <p>Miljøministeriet er begyndt arbejdet med at fastlægge et nyt natur- og miljøovervågningsprogram. Det er planen, at programmet træder i kraft i 2011.</p> <p>Et af de konkrete formål med programmet er at understøtte den statslige forvaltning, herunder dokumentation af effekten og opfyldelsen af mål for nationale og regionale vandmiljø- og naturhandlingsplaner, herunder vand- og naturplaner efter Miljømålsloven og tiltag på landbrugsområdet samt det landsdækkende luftkvalitetsmåleprogram.</p> <p>Formålet med overvågningen er desuden at styrke det faglige grundlag for politiske beslutninger og handlingsplaner til forbedring af vandmiljø, natur, luft, og at opfylde Danmarks forpligtelser i</p>

		<p>henhold til EU-lovgivningen og national lovgivning om overvågning af natur, vandmiljø, luftkvalitet og skov, samt prioriteret opfyldelse af Danmarks forpligtelser i henhold internationale konventioner om natur, vandmiljø og luftkvalitet i byer.</p>
Inddragelse af nye data	<p>Der er i perioden 2005-2009 indsamlet data, der kan ændre indsatsen. Hvordan inddrages nye data i planlægningen.</p>	<p>En planperiode strækker sig over 6 år og medfører et omfattende administrativt og politisk udredningsarbejde. Af hensyn til dette arbejde er det nødvendigt, at stoppe for inddragelse af nye data på et givet tidspunkt i planprocessen. På baggrund heraf kan der som udgangspunkt ikke inddrages nyere overvågningsdata på nuværende tidspunkt.</p> <p>Oplysninger om konkrete tiltag, der godtgør, at der er gennemført de nødvendige tiltag for at sikre målsætningen opfyldt, kan gennem forhøringen (og høringen) medføre ændringer i indsatsprogrammet. Det kan f.eks. være etablering af de nødvendige renseforanstaltninger ved punktkilder, gennemførelse af restaureringstiltag m.v.</p>
Afgrænsning af vandområder omfattet af vandplanlægningen	<p>Hvilke nedre grænser for specielt størrelsen af søer og vandløb arbejdes med.</p>	<p>På vandløbsområdet er alle vandløb målsat i regionplanerne omfattet af konkrete målsætninger i vandplanerne.</p> <p>Indsatsprogrammet skal omhandle følgende søer:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• søer på 5 ha eller derover.</li> <li>• søer mellem 1 ha og 5 ha med en specifik målsætning i regionplanerne.</li> <li>• Natura 2000-sønaturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget i Natura 2000 områder.</li> </ul> <p>Vandplanernes indsatsprogrammer indeholder generelle retningslinjer for myndighedernes administration af sektorlovgivningen fsva. Vandområder, der ikke specifikt er nævnt i planen (planretningslinje 3).</p>
Hvad betyder forsinkelsen for kommunernes	<p>Vandplanarbejdet er forsinket cirka ét år i forhold til den oprindelige tidsplan.</p>	<p>Udarbejdelsen af indsatsprogrammet, og sikringen af finansieringen af væsentlige dele af det, har udsat planarbejdet. Tilsvarende bliver vandhandleplanerne forsinket med ca. ét år.</p>

tidsfrister?	Forventes kommunernes frister for udarbejdelse af de kommunale vandhandleplaner og gennemførelse af indsatsen overholdt?	<p>Kommunernes frister, jf. Miljømålsloven, for udarbejdelse og gennemførelse af vandhandleplanerne er altså uændrede.</p> <p>Der lægges således stor vægt på at indsatsen for at sikre, at de opstillede mål nås i 2015, trods forsinkelsen.</p>
Sammenhængen mellem kommuneplanerne og vandplanerne	Hvordan sikres sammenhæng mellem kommuneplanerne og vandplanerne?	<p>Det fremgår af planloven, at kommuneplanen ikke må være i strid med vand- (og Natura 2000-)planerne.</p> <p>Udlæg af vådområder skal som udgangspunkt ske indenfor de områder, der er udlagt hertil i kommuneplanerne.</p> <p>Det er kommunernes ansvar at sikre den fornødne sammenhæng mellem vand (- og Natura 2000-)planerne (og de kommunale handleplaner) og arealdispositionerne efter kommuneplanen.</p>
Husdyrbrug og indsatsprogrammer	Hvordan skal kommunen administrere husdyrgodkendelsesområdet, når vand- og naturplanerne foreligger?	<p>I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug), er der fastlagt beskyttelsesniveauer for blandt andet ammoniak, nitratudvaskning og fosforoverskud. Det fremgår også af bekendtgørelsen, at når vand- og Natura 2000-planerne i henhold til miljømålsloven foreligger, erstatter disse planer de midlertidige beskyttelsesniveauer.</p> <p>Det betyder, at forslag til vand- og Natura 2000-planer, der offentliggøres, ikke erstatter de midlertidige beskyttelsesniveauer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Vand- og Natura-2000-planerne vil først skulle lægges til grund for afgørelser truffet efter husdyrgodkendelsesloven, når disse planer foreligger som endeligt vedtagne planer.</p> <p>Aftalen om Grøn Vækst, som regeringen har indgået med Dansk Folkeparti, omfatter initiativer til nedbringelse af næringsstofbelastningen til overfladevande og grundvandet. Disse initiativer vil sammen med den hidtidige indsats efter vandmiljøplanerne (senest VMP III) samt husdyrgodkendelseslovgivningens beskyttelsesniveauer give de</p>

		<p>nødvendige næringsstoffreduktioner for at sikre målopfyldelse af vand- og Natura 2000-planerne.</p> <p>Efter miljømålsloven er vand- og Natura 2000-planerne, dvs. de endeligt vedtagne planer, bindende for myndighederne ved udøvelse af deres beføjelser efter anden lovgivning. Det indebærer, at når vand- og Natura-2000-planerne foreligger som endeligt vedtagne planer, vil administrationen af husdyrgodkendelsesloven skulle ske i overensstemmelse med retningslinjerne i planerne vedr. husdyrgodkendelsesloven.</p>
Klimaændringer	Hvorfor er der ikke i vandplanen taget højde for klimaforandringen?	I regeringens klimatilpasningsstrategi anbefales en ad hoc klimatilpasning. Især for investeringer med lang levetid som fx kloakker bør der derfor allerede nu indregnes klimaeffekter. For fastlæggelse af miljømål, ændret afstrømning og udvaskning vurderes der dog ikke at være tilstrækkeligt fagligt grundlag for, at det kan indgå i de første vandplaner. Dette forventes at blive vurderet i næste planperiode. En del af de indsatser, der er defineret i denne plan, vil dog medvirke til at kunne imødegå ændret nedbør, fx vil vådområder langs vandløb virke som bufferzoner for øget nedbør; tilsvarende gælder for regnvandsbassiner på regnbetingede udledninger.
Indsats – iltsvind	I hvilket omfang er planerne målrettet indsats overfor de årlige iltsvind i de danske farvande?	Iltsvind i de danske farvande skyldes en afledt effekt af en forhøjet produktion af mikroskopiske alger, der, når de synker til bunds, nedbrydes og dermed øger iltforbruget så der kommer iltsvind. Årsagen til den forhøjede produktionen er en forøget tilførsel af næringsssalte – fosfor og især kvælstof – fra land og fra luften. Vandplanernes indsats med reduktion af tilførslen af disse næringsstoffer, især kvælstof, for at opfylde miljømålet om god tilstand, er derfor også en målrettet indsats overfor iltsvind.
Undtagelser	Alle fjorde og kystvande bliver undtaget fra at nå fristen om god økologisk tilstand i 2015. Hvornår ventes disse	Der er i vandplanerne i første planperiode fastlagt krav til indsats af en størrelsesorden svarende til størstedelen (ca. 70%) af det beregnede indsatsbehov for målopfyldelse. Ved udarbejdelse af den

	vandområder da at nå målet?	næste vandplan skal det frem mod 2015 mere konkret vurderes hvor stor en indsats, der yderligere er behov for, for at kunne opfylde miljømålene, herunder miljømålene i de mere åbne farvande hvor grænseoverskridende påvirkninger fra tilstødende farvande og påvirkninger fra luften spiller en større rolle end i fjordene. Den indsats skal så indgå i den kommende vandplan med henblik på at vurdere om den fulde indsats skal gennemføres inden 2021.
Mindre strenge miljømål?	Hvorfor anvender man i DK ikke muligheden for mindre strenge miljømål for der igennem at nedbringe indsatsbehovet?	Med beslutningerne i Grøn Vækst om at udskyde iværksættelse af en del af indsatsbehovet og vurderingen heraf til den efterfølgende vandplan, har der ikke været grundlag for at fastsætte 'mindre strenge miljømål' på indeværende tidspunkt.  For at kunne anvende målsætninger med 'mindre strengt miljømål' skal det kunne dokumenteres at det enten ikke er teknisk muligt at opfylde målet om god tilstand eller hvis det er teknisk muligt skal det dokumenteres, at det er forbundet med uforholdsmæssige store omkostninger at opfylde miljømålet. Det vil sige at fordele ved at opfylde miljømålet og ulemper ved ikke at opfylde miljømålet skal holdes op imod de økonomiske omkostninger ved at opfylde målet. Værktøjer til at udføre sådanne analyser er under udvikling og forventes at kunne foreligge til udarbejdelse af de kommende vandplaner.
Miljøfarlige stoffer	Hvilken konkret indsats skal der til i de områder hvor miljøfarlige stoffer er et problem og hindrer opfyldelse af god økologisk tilstand?	I vandplanernes indsatsprogram indgår en strategi og retningslinjer for indsatsen over for situationer, hvor det påvises at miljøfarlige stoffer er årsag til at god tilstand i vandområder ikke kan opfyldes.
Marine Natura 2000-områder	Hvordan spiller Vand- og Naturplanerne sammen mht. opfyldelse af god økologisk tilstand/gunstig bevaringsstatus i de marine Natura 2000-områder?	I forbindelse med Vand- og Natura 2000-plan 2009 dækkes målfastsættelsen for akvatiske Natura 2000 naturtyper og arter - for så vidt angår de kvalitetselementer, der indgår i god økologisk og kemisk tilstand efter vandrammedirektivet - af de miljømål der sættes i vandplanerne.



Ophør af braklægning	Hvordan er der beregnet kompensation for ophør med brak	<p>Ved beregning af belastningen ved baseline er der kompenseret for opløjning af brak (170 tons N til hav). Kompenseringen svarer til, at det er vurderet, at en opløjning af 100.000 ha vil give en merudvaskning på i størrelsesordenen 400 tons N. På grund af kvælstofreduktionen mellem rodzonen og hav vil merbelastningen til hav kun være i størrelsesordenen 170 tons N.</p> <p>De seneste opgørelser – efter Grøn Vækst udspillet - peger på, at det nærmere er 120.000 ha, der er opløjet. Det betyder dog ikke at kvælstof udvaskningen øges væsentligt. Når der inddrages mere jord til dyrkning bliver den totale kvælstof landskvote blot smurt ud på et større areal, dvs. der bruges samme mængde kvælstof på et større areal.</p>
Atmosfærisk deposition	Hvad betyder den atmosfæriske deposition	<p>Den atmosfæriske deposition betyder generelt meget lidt for søer i sammenligning med den vandbårne belastning fra oplandet. I enkelte søer med meget lille opland kan den atmosfæriske deposition dog spille en lidt større rolle.</p> <p>På havområder med stort vandareal kan den atmosfæriske kvælstoftilførsel i nogle tilfælde være betydelig i forhold til den øvrige næringsstofftilførsel. Der kan være store lokale variationer i depositionen, og den vil derfor være behæftet med nogen usikkerhed og bør betragtes som bedste bud på en størrelsesorden.</p>
Finansiering af indsats ved punktkilder	Hvordan finansieres indsatsen for punktkilder?	<p>Indsatsen overfor renseanlæg, regnbetingede udledninger og spredt bebyggelse er brugerfinansieret. For virksomheder, herunder havbrug og dambrug, finansieres tiltagene som udgangspunkt af virksomhederne.</p>
Regionplanretningslinjer	Vandplanerne overtager regionplanernes retningslinjer om bl.a. grundvand, men der kan være emner, der ikke er berørt.	<p>For vandområder der ikke er omfattet af vandplanens indsatsprogrammer indeholder vandplanen generelle retningslinjer for myndighedernes administration af sektorlovgivningen (se retningslinje 3 og 37 – 42).</p> <p>Den grundlæggende beskyttelse af grundvandsressourcerne – og dermed drikkevandsressourcerne – varetages derudover som udgangspunkt af den generelle miljøregulering i form af nationale</p>

		<p>vandmiljøplaner og pesticidhandlingsplaner, nationale godkendelsesordninger for anvendelse af pesticider, generelt fastlagte harmonikrav for udspredning af husdyrgødning m.v. Hertil kommer den konkrete regulering i form af såvel kommunale som statslige tilladelses- og godkendelsesordninger for en række aktiviteter (udspredning af slam) og placering og drift (spildevand, kap. 5 virksomheder, husdyrbrug mv.).</p> <p>Udover vandplanens retningslinjer kan kommunerne i kommende revisioner af kommuneplanerne fastsætte supplerende retningslinjer i kommuneplanerne.</p>
--	--	--